

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. Nr. 80.

Sjette Sessions anden Samling.

32te Møde.

Onsdagen den 14te Februar.

(Fortf.)

Landgaard (fortsat): Landmanden kan ikke som Kjøbstadmanden ofte i kort Tid er, hverye sig Formue. Han maa gaae frem med langsomme Skridt, være glad ved, at hans temmelig eensformige Indtægter kunne bestride hans Udgifter, og han er derfor paa ingen Maade tjent med, til en Tid at betale 3 pCt. og til en anden Tid, at betale 6 eller 8 pCt., ja maaskee flere pCt., og at det vel kunde indtræffe, naar Rentefoden frigives, det vil vist Ingen her i Salen nægte, og bliver Rentefoden frigiven i det Hele, vil vist, forsaavidt enhver Capital uden Forskiel blive opsagt blot for at høiere Renter kunde afvinges kaantageren, og en sliq Foranstaltning vilde saaledes gaae ud over Statens vigtigste Erhverv, nemlig Agerbruget. Saalænge Rentefoden er fast, vil Landmanden ogsaa særlig kunne have en Spore til Arbejdsomhed; thi han kan da med nogenlunde Sikkerhed gjøre sine Beregninger, men frigives Rentefoden, kan han ikke længere være sikker paa at beholde Capitalen, til hans Formaal er opnaaet. Det Uheldige i at frigive Rentefoden vilde vel ramme Eiendomsbesidderen overhovedet, men især dem, som eie de mindre Eiendomme, idet nemlig at ethvert Tab mærkes mere i det mindre end i det større Erhverv, paa Grund heraf vilde det formeentlig være betænkeligt med Hensyn til Danmarks Hovednæring, Agerbruget og Besiddelsen af Landets faste Eiendomme overhovedet at tillade en forhøiet Rente af Capitaler, som ublaanes i faste Eiendomme, og det saa meget mere, som der foruden de egentlige kongelige Skatter hvi-

ler en meget betydelig offentlig Communalafgift paa Eiendommen. Jeg skal saaledes af disse Grunde erklære, at jeg stemmer for Fleertallets Forslag af den i første Paragraph hidtil bestaaende Rente. Fremdeles er det ved første Behandling bemærket, at Agerkarlen har mange Maader at omgaae Loven paa, det er meget vist, det indrømmer jeg gjerne; men frigives den, da vil der vist for hver Agerkarl, der nu er, blive 20 eller maaskee mange flere ubillige Creditorer, og hvad jeg beklager i saa Henseende det er, at det vist vil komme til at gaae ud over de Debitorer, som mindst kunne taale det.

Ordføreren: Som Ordfører har jeg ikke nogen Opfordring til at gaae ind paa Betragtninger over, hvorvidt det er tilraadeligt eller ikke at frigive Rentefoden, da der ikke foreligger noget Forslag, som gaaer i den Retning, og jeg skal heller ikke videre opholde mig derved, da de Ytringer, der ere faldne i denne Henseende, have deels af den ærede Indenrigsminister og deels af en anden æret Rigsdagsmand faaet den Besvarelse, som for Diebliffet behøves. Naar jeg holder mig til de foreliggende Forslag og til de Indvendinger, der ere freikomne derimod, har jeg ikke hørt meget Andet anført, end hvad der allerede fra de to Sider i Udvalget er fremsat, hvilket er ganske naturligt, da der ikke kan anføres synderlig Andet end det, som i en Række af Aar er bleven anført for de forskjellige Meninger. Grunden til disse forskjellige Meninger er efter min Overbeviisning ligefrem den, at man dømmer efter egen Erfaring, og at denne er meget forskjellig efter de forskjellige Steder og Forhold. Min Mening er, at den, der har med store Omsætninger at gjøre, den,